

Socialdepartementet

Informationsöverföring inom vård och omsorg (SOU 2021:4)

Sammanfattning

Vinnova instämmer med delbetänkandets övergripande riktning, dvs. att det finns ett stort behov av att möta de strukturförändringar som Hälso- och sjukvården och socialtjänsten genomgått, inte minst avseende den högre grad av digitalisering. Genom utökade möjligheter till informationsöverföring skapas bättre förutsättningar för en data-driven utveckling av innovativa lösningar som leder till förbättrad, mer effektiv och jämlik vård- och omsorg. Vinnova instämmer även i vikten av att värna om den personliga integriteten om man öppnar upp för en ökad informationsdelning. Vinnova anser att detta har beaktats i tillräcklig utsträckning i delbetänkandets förslag. Därmed ställer Vinnova sig som helhet positiv till delbetänkandets förslag om en ny lag om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation och kvalitetsuppföljning.

Andra aspekter som bör beaktas

Även om delbetänkandet är ett steg i rätt riktning för möjligheterna till en förbättrad och mer effektiv och patientsäker vård, har delbetänkandets direktiv varit begränsat till informationsdelning endast inom vissa verksamheter inom socialtjänst och hälso- och sjukvården. Ur ett systemperspektiv önskar Vinnova belysa behovet av en mer omfattande översyn av den lagstiftning som berör och begränsar möjligheterna till informationsöverföring av hälsodata inom *hela* hälso- och sjukvården, socialtjänsten, egenvård och forskning (ekosystemet för hälsodata).

Vinnova anser även att den i utredningen föreslagna frivillighetsprincipen för vårdgivare och omsorgsgivare på kommunal- och regional nivå medför risker. Om vissa kommuner och regioner utav exempelvis ekonomiska eller resursmässiga skäl väljer att inte använda sig av de utökade möjligheterna till elektronisk delning av dokumentation som utredningen föreslår, riskerar detta att leda till en nationellt ojämlik vård och till att innovativa lösningar inte får spridning.

Utvecklingen av en nationell förvaltningsgemensam digital infrastruktur är en viktig del för att motverka risken för nationell ojämlikhet och möjliggöra förutsättningar för effektiv och säker datadelning i hela landet. Ett förslag på satsning inom digital infrastruktur och data omnämns bl.a. i Vinnovas avrapportering för regeringsuppdraget: *Regeringsuppdrag att föreslå ett*

strategiskt program för digital strukturomvandling (N2021/00041, <https://www.vinnova.se/publikationer/kraftsamling-for-ett-hallbart-digitaliserat-sverige/>) .

Vinnovas ställningstaganden

Avsnitt 20.2.10 ”Utformningen av en generell sekretessbrytande bestämmelse”

Vinnova förespråkar utredningens förslag, alternativ B.

Genom en generell sekretessbrytande bestämmelse, i kombination med utökade skyddsåtgärder samt möjligheten för den enskilda att motsätta sig utlämnande (20.2.11), ökar möjligheterna till förbättrad vård och omsorg och minskar risken att lagen blir svårtolkad. Som utredningen konstaterar i avsnitt 20.2.9, kan förslag A, som begränsar den sekretessbrytande bestämmelsen till att bara gälla verksamheter som rör äldre och personer med funktionsnedsättningar, leda till tolkningssvårigheter, dels gällande den juridiska definitionen av dessa grupper, dels svårigheten att definiera vilka typer av verksamheter som omfattas.

I detta ärende har generaldirektör Darja Isaksson beslutat. Handläggare Richard Hellborg har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Avdelningschef Lars Hammarström deltagit.

Darja Isaksson